

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ ΓΑΛΛΟΥ ΖΑΝΤΙΖΟΝ

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

‘Ο ντερίσιος, ε γαΐδαρός του κι’ η πενηρία του. ‘Εθ’ αίνω ετι έκανε κι’ ο πατέρης μου!... ‘Όπου οι χωριάτες τ’α χρειάζονταν!... ‘Ο Λεβαντινός έμπερες κι’ ε ντερίσιος. ‘Η έλημεσύνη που γίνεται καθήκον! ‘Ανατολιτική δικαστική άπόφασι!... ‘Ο χαλίης ‘Εμάρ κι’ η εβέλιεθίη της ‘Αλεξανδρείας.

ΙΑ φορά ένας ντερίσιος έβησε, καθάλλα στ’ο γαΐδαρό του, σ’ε κάποιο χωριό, την ώρα που άρχιζε ν’α νιχτούν. ‘Εδεσε λοιπόν τ’ο σ’ε ένα δέντρο, κατέβασε τ’ο σιάμι, τ’όβανε γιά προσέφαλο κι’ έπεσε σ’ε ίβανο βαθύ. ‘Όταν όμως ξύπνησε, κατ’α τ’α γαμάτια, δέν βρήκε τ’ο γαΐδαρό του σ’τη θέσι που τόν είχε άποβαρύνε δέμενο. ‘Ο γαΐδαρός του είχε γίνει άφαντος!... Πούός νά τόν τόν είχε κλέψει τάχα; Τόν γύριψε παντού, έφρασε σ’ όλα τ’α περίχωρα, αλλά δέν τόν βρήκε πουθενά. Κινάνας, μέσα στ’ο χωριό, δέν μπορούσε νά τόν πληροσηρήσει. Μιζούσ’α μάλιστα έβησε, κατ’α τ’ο πόντ’ος δέν έβρεσε τί έβλεπε, πώς δ’α τ’ο ίδιόμένο σ’ε δ’εβλεπε, πώς δ’α τ’ο ίδιόμένο σ’ε δ’εβλεπε, πώς δ’α τ’ο ίδιόμένο σ’ε δ’εβλεπε...

ντιό του, πώς ήταν καθάλλα σ’ε γαΐδαρός καί άποστηρίξαν ότι τόν έβλεπαν δ’α, ο ίδιος, με τ’α μάτια τους, νιχόχεται με τ’α πόδια στ’ο χωριό...

—Μουρ’ε σ’ε ώροπό τόπο έπασα! έβλεπε με τ’ο νού του ‘ο ντερίσιος...

Σαφώς, μιά φρενιή ιδέα πέρασε στ’ο μυαλό του. Φώναζε τ’ο δημόσιο χιζάι, τόν στελάλη, πού τ’ο είπε:

—Νά βής στ’ο χωριό καί νά διαλάλης στην πλατιά, πώς άν ένείνος πού μούβλεπε τ’ο γαΐδαρό του, δέν μου τόν φέρει πίσω, κι’ άμέσως μάλιστα, γιατί είμαι διαστισός, κι’ ως τ’ο θράδι πέφκειται νά φ’αφ’ο, τότε κι’ εγώ δ’α ζωός δ’α έκανε ο πατέρης μου, έδω καί δέκα χρόνια!...

‘Όταν ‘ο στελάλης βήκε στην πλατιά τ’ο χωριού καί τ’ο είπε δ’α, α’α, οι χωριάτες τ’α χριεστήσαν. Ντερίσιος ήταν α’ατος. άγρος άνθρωπος, πολλά περνούσαν άπ’ε τ’ο χέρι του — πούός έβρα! Κι’ έπειτα πού μπορούσαν νά μούβουν τί είχε χράνει έδω καί δέκα χρόνια ‘ο πατέρης του, ώστε νά τούς φοροβήσε πώς δ’α τ’ο ξαναζήνι κι’ α’ατος!...

‘Αχσιαν έβλε τότε νά φρόνοναν γιά νά βρούν τόν κλέφτη. Καί τ’ο άποτέλεσμα ήταν ν’ο ξαναβροθί ‘ο γαΐδαρος σ’ε λίγο καί ν’ε έιστορησι στ’ον κά τ’ο το!...

Πολλοί χωριάτες, τότε, είχαν την περιέργεια νά μούβουν τί είχε χράνει ‘ο πατέρης τ’ο ντερίσιος, έδω καί δέκα χρόνια καί τί έβλεπε κι’ ο ίδιος, σ’ε περνούσαν πού δέν δ’α βροζόταν ‘ο χαμένος γαΐδαρός του.

Και ‘ο ντερίσιος τούς είπε: —Τ’ο πρώην είνε πούδ’α λέλο: ‘Ο πατέρης μου είχε χράνει κι’ ένείνος τ’ο γαΐδαρό του στ’ο χωριό σ’ε κι’ έβγανε κι’ ένείνος τόν τιλάη νά διαλάλη την κλεψιά!... Κι’ όταν κατάλαβε πώς άδικα πούσε γιά τόν βρή, φοροβήθηκε στην πλάη τ’ο σαυρά κι’ έβγαγε με τ’α διν, έκει πού είπ’ε με τ’α τ’οσούρα!...

—Κρίμας νά μη τ’ο ξέρωμε ποιήτ’ορ’ε είπ’ε, τότε, ένας άπ’ε τούς χωριάτες!...

—Έσ’ε είσα ‘ο κλέφτης! τ’ο λέει ‘ο ντερίσιος.

Και φώναζε άμέσως τούς ετασούσηδες (τούς χωροφύλακες) καί τούς παραόβανε τόν κλέφτη, πού μόνος του προδούθηκε κι’ α’α τ’ο είπε π’ο!...

‘Ο έμφορς τ’ο ‘Αργεντινός τ’α είχε με τ’ο μεγάλο δεξούη του καί...

... και, παρουσιάσθηκε αυτοπροσώπως στην εκτέλεση τ’ο Γαβριήλ.

‘Επι τελείωσε ‘ο εξαγορευτός α’ατος άνθρωπος πού είχε μιά άπ’ε τ’α πού άφαισε καί πού γεννάτες ψυχές τ’ο 16ου α’αίονος. Δέν έπαίσε βέβαια εντέλως ποιητικότητα ώς τ’ον Ιστορία της πατρίδας του, μιά ήταν άξιος κι’ α’α τόν ωρολό καί (ν’α τόν έπαίσε ασφαλώς, άν ή μοίρα δ’α τ’ο ήθελε διαφορετικά. ‘Ο θάνατος τόν δικαιοσύνης μέχρι τελείως την προσφαιρία τ’ο Νουστράδομου, ‘ο όποιος είπε π’ο!...

—Ε’ο τόν άγαπώ, μιά, άλλοιονο! καί ή θ’α τ’ον σ’ε τ’ο τ’οση ή γυναικα τ’ο βασίλειος!...

‘Η γλασκιά ‘Αστρις ντε Κάστρο δέν ζούσε πιά γιά νά νοιώσει τόν φοροτ’ο πόνο τ’ο θανάτου του. Είχε π’αίνει τόν προηγουμένο χρόνο στ’ο μοναστήρι τόν Βενεδικτιών, τ’ο όποιον είχε γίνει ήρωμένη.

ΤΕΛΟΣ

γύριψε νά τ’ο φέρουν ένα σπαθί νά τ’ο κόψη τ’ο κεφάλι. Βλέποντας πώς δέν είχε καμιά έλπίδα σωτηρίας, ‘ο δόλιος ‘ο δεξούης άρχισε νά θρηνη!...

—Δελέ! ‘Ετσι σιάζεσαι καί τρέμεις μπροστά στ’ο θάνατο!... τ’ο λέει ‘ο έμφορς περιφρονιτά. Κι’ όμως εγώ, τόσον ζωρό, σ’ε είχα έμποτισει τίς τύχες βλου τ’ο βασίλειου μου καί ν’ άποφασίζης γιά την ειογήη καί γιά τούς πολέμους!...

—Ορβίζομαι σ’ε θύμα τ’ο ‘Αλλάξ, άποκρίθηκε ‘ο δεξούης, πώς άν κλαίο κι’ άν χιπιέμαι έτσι, δέν κλαίο άπό φόβο!...

—Γιατί κλαίς, λοιπόν; τόν ρώτησε έξω φρενός ‘ο θηρωδής έμφορς.

—Κλαίο, γιατί άφίνω τόν κόσο τ’ουτό, άφ’ο έβανα τόν άφέντη μου νά θυμώση καί νά στενοχωρηθί! τ’ο λέει ‘ο δεξούης. Θάμωρα γελαστός καί δίχως τύψεις, άν άφίνα τόν άφέντη μου χαρούνω!...

—Άφ’ο είν’ έτσι, σ’ε χαρίζω τ’ο κεφάλι! τ’ο λέει κι’ ‘ο έμφορς!...

Κι’ άληθινά, πού θόβησε π’ο μεγάλο ζόλακα!...

Κάποιος Λεβαντινός κλοίσος έμπορος τ’ο Γαλατά, είχ’ε ευστάχισθη έ νά φτοζό ντερίσιος πού, έλενίνος καί χοιρ’ελάης, στεκόταν καί ζητιάνετο, σ’ε μιά γωνιά τ’ο δρόμου καί, μιά μέρα, τούδωσε μερικά γροσσάα. ‘Ο ντερίσιος καλόραβε καί τόν παραύλαγε, κάθε φορά πούβγανε άπ’ε τ’ο σπίτι του, κι’ έτρεχε καί τόν περιεμενε στη γωνιά τ’ο δρόμου. ‘Επί μερικis μέρες άκόμα, ‘ο Λεβαντινός εξακολούθησε νά τ’ο δίνει πρόθυμα έλημεσύνη. Στά τελευταία, όστόσο, άπόλανε, έπειδή ‘ο ντερίσιος τούδινε την έντίποισι ότι βροσούσε την έλημεσύνη τ’ο ως ίσαγορεύσι καί ‘οι ως καλοσύνη, άπό μέρους του!... Ένώ πούδ’α λοιπόν πέρασε διάλα τόν ντερίσιος, δίχως νά τ’ο δούση τίποτα. ‘Ο ντερίσιος άρχισε τότε νά φρονάζη καί νά διαμαρτυρεται, σάν νά διεκδικούσε κανένα κερτιμένο τ’ο δικαίωμα!...

‘Ο έμπορος δέν τούδωσε άπάντησι. Δέν είχε περάσει όμως μιά ώρα άπ’ε τ’ο σηνη α’ατ’ε, καί λάβαινε μιά κλησι άπ’ε τ’ο δικαστή.

‘Ο άνθρωπος α’ατος, τ’οι λέει ‘ο κατής, καί τούδειξε τ’ο ντερίσιος, παραπονιέται ότι άπότομα καί δίχως άφορμή έπαυσε νά τ’ο δίνης τ’ο βοήθημα πού τούδινες ως τώρα, τακτικά. Μπορού νά μούβω γιά πού λόγος!...

—Γιά τόν άπλοτύτατο λόγο, άποκρίθηκε ‘ο Λεβαντινός, πού λημονούσε πώς βροζόταν στην Τουρκία, ότι, άν τόν έλειοσι μέχρι τώρα, α’α τ’ο τούνα άπό εξαγορήσι καί καλοσύνη μου, κι’ άν έπαυα νά τ’ο δίνω έλημεσύνη, είνε δικαίωμα μου, καί δέν έχω νά δώσω λόγο σ’ε κανένα!...

—Και σ’ε, ρώτησε τ’ο ντερίσιος ‘ο κατής, τί έχεις ν’ άπαντίσης σ’ε δ’α α’ατ’ε!

—Εγώ λέω, άποκρίθηκε ‘ο ντερίσιος, ότι α’ατος ‘ο ετασούσης (‘ο άπιστος), δίχως νά τ’ο τ’ο γρόφος, δίχως νά τόν παρακαλέσω ή νά τόν ηνοχλήσω, μου χάρσις την έλεημεσύνη του, κι’ α’ατ’ε την άγαθοηρία του την έκανε τακτικά, πολλές μέρες στη σειρά, όστόσο Σαφώς καί χωρίς κανένα λόγο, τ’α σταμάτησε, τ’α στιγμή τ’ο έγώ, σιμησιμείνος στη γεννομορφία του, βασίζομαι πιά άπόλυτα σ’ε α’ατ’ε, γιά τ’ο σινηρήσι μου, κι’ έπαυα νά φάχνω νά βρω κανέναν άλλο τρόπο, γιά νά βρω τ’ο καθήμερο φουά μου.

Κι’ ‘ο κατής, σύμφωνα με τ’ο πνεύμα τ’ης ‘Ανατολής, καταδίκασε σ’ε πρόθυμο τόν Λεβαντινό έμπορο.

‘Η βιβλιοθήκης είνε χροίση!... Στ’ο ερώτημα α’ατ’ε άποκρίθηκε, κατ’α τ’α 641, ‘ο χαλίης ‘Ομαρ, όταν, ίσως! άπ’ε δεκατέσσε μινόν πολιορκία, πού στοίχισε τ’η ζωή σ’ε είκοσιτέσσε χιλιάδες άνθρώπους, μπήκε, τέλος πάντων, νιχτής στην ‘Αλεξάνδρεια. Γιά νά έκδουρήη την πόλι, πού τ’ο άντιστάθηκε με τόσο πείσμα, έβανε φωτιά κι’ έκαψε την περιφέρη βιβλιοθήκη της, πού την είχαν ίδρύσει ‘ο Πτολεμαίος καί πού περιλάμβανε, όπως λέει ή παράδοσι, τετρακόσους χιλιάδες παπύρους καί χειρόγραφα.

‘Επί έξη ολόκληρους μήνες τ’α δημόσια λουτρά θεριμαίνονταν με τ’ο πολύτιμο υλικό τ’ης περιφέρειας α’ατ’ε βιβλιοθήκης!...

Κι’ όταν μερικoi θέλγων νά παρατηρήσουν στ’ο χαλίη τ’ο κακό πού είχε προσένησε, με την άποφασίζση εκείνη τόν διαφορón άριστοχηματών, πού δέν μπορούσε νά ξαναβροθού, ‘ο ‘Ομαρ, με ή σιγουάτη συνείδηση, τούς είπε:

—Αν ίσως τ’οι βιβλιοθήκη α’ατ’ε ήταν τίποτα πού νά μιν ήτάχθη τ’ο κορνά, α’ατ’ο ήταν διαθερό, καί κατ’α έκανε καί κάμπε. ‘Αν πάλι, ήταν τίποτα πού νά βροζέται καί μέσα στ’ο κορνά, τότε ήταν περιττό, καί πάλι κατ’α έκανε καί κάμπε!...